

Oslo Sporveiers Arbeiderforening, Fagforbundet organiserer bussførere i Unibuss. Våre medlemmers rettigheter og sikkerhet er viktig for oss. Vi mener dagens anbudsregime innenfor bussbransjen er den viktigste årsaken til at bussføreres sikkerhet ikke blir prioritert eller tatt tak i.

Anbudssystemet prioriterer ikke sikkerheten til bussførerne. Resultatet gir sine tragiske resultat som den 16. juni 2020, der en frontkollisjon mellom en buss og en elbil i Bergen resulterte i at føreren av bilen og bussføreren begge døde. Trolig vil rapporten fra Statens havarikommisjon for transport (STH) konkludere på samme måte som i rapporten etter ulykken i Akershus i 2017 der en kunne lese «ulykkens skadeomfang er sterkt påvirket av bussenes svake kollisjonsbeskyttelse på førerplass».

Operatørselskapene må til stadighet levere billigere og mer effektivt for å vinne anbud, som får en direkte konsekvens for hvor mye penger man kan tillate å bruke på materiellet uten at man skal risikere å miste anbudet.

Det er førerne og deres tillitsvalgte som sitter på den viktige kompetansen og kunnskapen om hvordan man best mulig kan sikre førerne. Med anbud har hverken tillitsvalgte eller vanlige ansatte mye påvirkning på sin egen arbeidshverdag. Dette fordi de som utarbeider anbudene sitter i administrasjonsselskaper som reelt sett ikke har noen tilknytning til de ansatte i operatørselskapene. Vi mener anbud undergraver 3 parts samarbeidet i arbeidslivet.

I Oslo har vi egne bybusser som ikke har like strenge krav til sikkerhetstiltak som hva busser som kjører distriktruter har. Årsaken er at bussene i distriktene kjører på veistrekninger med høyere hastighet som krever en styrka kollisjonssikkerhet for både passasjerer og førere. Allikevel tillater ruter at busser beregna på bykjøring med dårligere kollisjonssikkerhet for både passasjerer og førere trafikkerer linjer og strekninger hvor veien har fartsgrense på 70 – 80 km/t.

Grunnen er enkel: når det legges inn en standard på bussmateriellet som tar høyde for kjøring i byområder, vil dette igjen spare penger for både administrasjonsselskapene og operatørene. For administrasjonsselskapene, er det tydelig at det er uproblematisk å lukke øynene for en slik praksis når man kan spare enda et par kroner på anbudet.

Grunnleggende hjelper det lite at vi skal jobbe for at anbudene skal tilrettelegges med strengere sikkerhetstiltak ovenfor bussførerne når administrasjonsselskapene ikke har dette som fokus.

For at våre kollegaer på bussen skal få en arbeidshverdag hvor de ikke risikerer liv og helse må det reell påvirkning fra førere og arbeidstakerorganisasjonene ved innkjøp av busser. Det kan vi få til dersom anbud fjernes og igjen, sakte men sikkert bygger opp et velfungerende 3-part samarbeid i bussbransjen.

Oslo Sporveiers Arbeiderforening, Fagforbundet
26. juni 2020